

Tele og kringkasting historiske verdier vi har på Vigra Kringkaster.

AM-kringkasting:

1924-1933 Pionertid - Ålesund Radio

1924-35 - 24 - Ålesund Radio sin sender brukt til pioner kringkasting - nr 2 i Noreg etter Oslo
- 27 - Ålesund Kringkastingsselskap A/S – nr 4 i Noreg etter Oslo, Bergen og Tromsø

1933 -1940 NRK vart etablert som statleg monopol – AM-kringkasting

1935-40 - 35 - Vigra Kringkaster med 10 kW RCA sender – nr 2 av NRK bygde stasjonar
- 39 - RCA-senderen 100 kW - største sendaren i Norge med størst rekkevidde

Krigs-sendarbygget slik det stod i krigsåra på murane til det bomba 1935 sendar-bygget

1940-1948 Krigstid og gjenoppbygging

1940-48 - **40 - 9-15 april – Frie Norge sitt viktigaste talerør** - "NRK i krig" Hans Fredrik Dahl

- 14. april - erklært av regjeringa Nygårdsvold som **Noreg sin hovudsendar melding nr 1** frå regjeringa sendt på norsk, engelsk, tysk og fransk

- 15. april - fulltreffar av tyske bombefly

40 - Western Electric 1 kW- original sender m/kulehol og sendarbygg står på Vigra

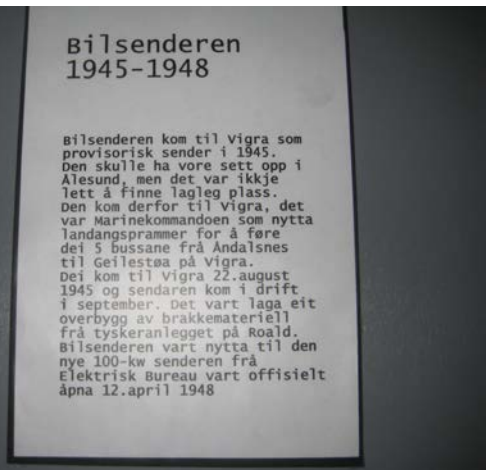
Krigssendarbygg 17. mai 1945

Krigssendar med originale kulehol etter flyangrep i krigen.

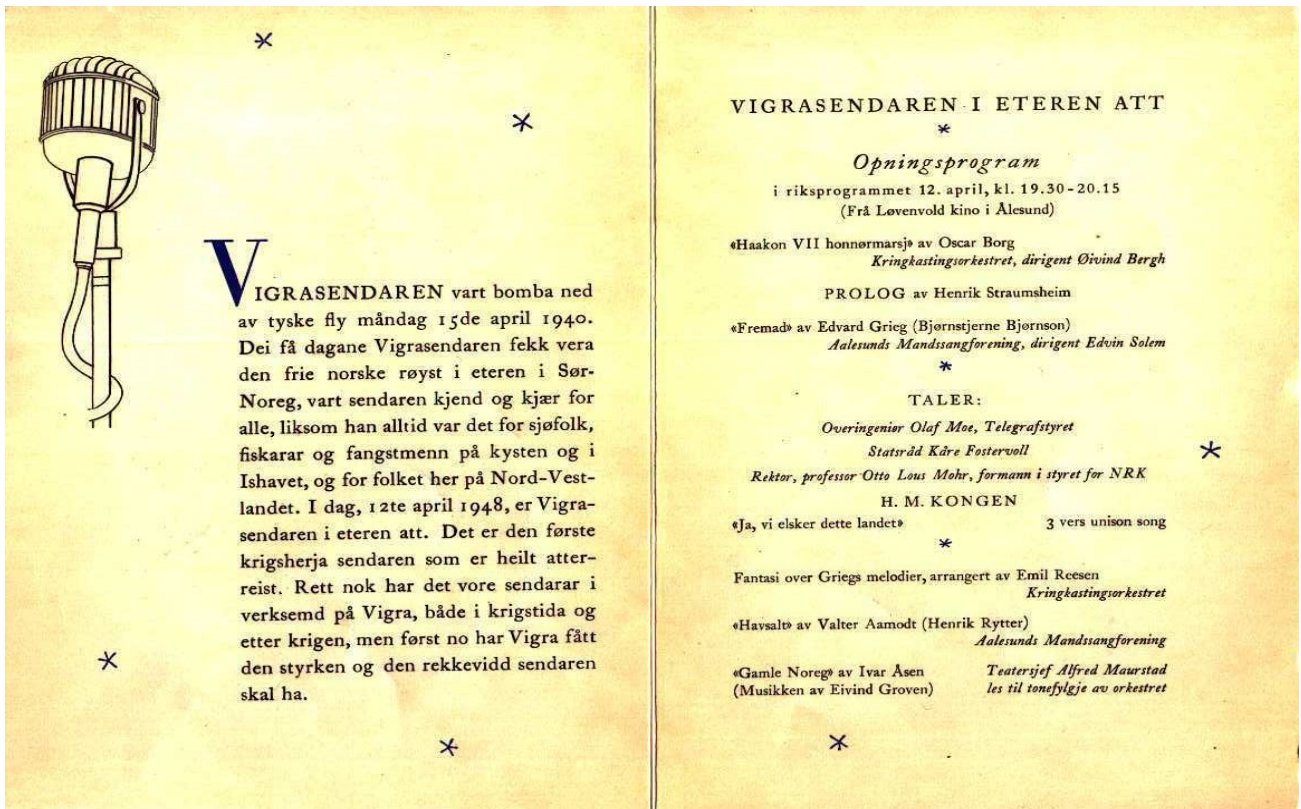

1945 - 48 20 kW mobil sender i drift - krigsbytte frå Finland

Nytt sendaranlegg 1948 Nytt sendarbygg – foreslått vernet av Telenor og riksantikvaren 1996
Mekanisk verkstad – nesten urørt frå 1948.

delar av EB-sendaren – den største som er bygd i Noreg

Original programfoldar - frå opninga av ny Vigra Kringkastar 12.4.48 frå Løvenvold kino i Ålesund med kong Håkon, kringkastingsorkestret ++ - direktesending på radioen sitt riksnett.

1952 Antennemast frå 1952 – høgste byggverk i Norden i 52

1963 NRK tar over studioteknikken sjølve

1979 Askøy-sendar 10 kW Philips tatt i bruk som reservesendar på Vigra

1982 Nytt aggregat for 10 kW reservesendar

Analog FM og TV kringkasting

- FM/TV-kringk.** 1959 FM-sendar på Vigra for mating av Reinsfjell og Bremanger FM
Reinsfjell FM sendar mata og drifta frå Vigra Kringkastar
1963 Reinsfjell TV sendar på lufta – vakt frå Md transm.
1964 Gamlemsveten FM og TV sendar på lufta – vakt frå Ål transm.

Driftskontroll senter for FM og TV på Vigra Kringkastar – 1967-1984

1967 - 1984

Driftskontroll-senter for Gamlemsveten, Reinsfjell og Bremanger FM/TV-sendarar frå Vigra Kringkastar

første fjernstyrings-/overvåkingsutstyret

Driftskontr TV/FM 1967 Reinsfjell, Gamlemsveten og Bremanger

Ubetjent stasjon 1985 Ny Telefunken 100 kW MB-sender i drift

- Driftsansvar - transmisjon Ålesund Teleområde
1985 **Vigra Kringkastar 50 år** – bok skrevet av Sverre Andestad i 85
1991 Driftsansvar – kk-inspektørgruppa for Møre og Romsdal Ålesund
1992 Driftskontroll frå Kvitsøy Kringkastar

Vigra Kringkastar drift-senter for kringkasting i MR fylke

Vigra Kringkastar mønstringstad for Norkring AS 1.2.96 – 1.9.02

Kringkastingsgruppa i Møre og Romsdal 1.2.96 som vart Norkring A/S - eige A/S frå 1.7.96
Eigd 60% NRK og 40% Telenor.
Eigd 100% av Telenor frå 1999.

Utstyr og arkiv frå TV/FM drifta i Møre og Romsdal flytta til Vigra TV og FM-omformarar og ein del måleinstrument står no på Vigra Kringkastar

Norkring– SO Møre og Romsdal
Oppløyst som eiga driftsgruppe 1.9.02
Mønstring i Ålesund som del av Telenor Networks

Museumsarbeid

- Flytting av krigsendarbygget

Planlegg flytting krigs-bygget – hausten 1998

Flytting på gang – huset jekket opp – våren 2001

Mastetopp 1952 tatt ned i deler i 1997

Montert på museumsområdet i 2001

Vigra Kringkastar si maste-historie i feederhus frå 1935

Flytting av krigssendar-bygget hausten 2001

Museumsområde etablert 1998-2008 med økonomisk støtte frå Norkring A/S og Norsk Telemuseum

Vigra Kringkastar 70 år - Telenor 150 år

Krigssendarbygget 2005 Vigra Kringkastar si historie 1935-1948/52
Opna av Eli Hall leiar for Norsk Telemuseum
 Vigra Kringkastar sitt 70 års jubileum og Telenor sitt 150 års jubileum

Lager35/Tyskarbrakke40 - opning 2008-03-31 Lokal krigshistorie frå Vigra Kringkastar og Vigra

**”Museumsområdet” 1935/38 - feederhus, lager/tyskarbrakke/garasje og bardunfundament
 1940 Sendarbygg og krigssendaren med originale kulehol og utstilling
 1952 Mastetopp frå 1952 – tatt ned i 97 – sveisa saman og satt opp i 2001**

Vi er no stort sett ferdig med ”museumsområdet” der vi har tatt vare på mykje av den eldste historia til Vigra Kringkastar og noko av den lokale krigshistoria frå Vigra.

[Sendarbygget frå 1948 står på Telenor sin verneplan som det einaste i MR fylke](#)

**[Vi ynskjer å få frede 48-bygget](#) for å kunne arbeide vidare med primært den analoge kringkastingshistoria og noko av den lokale telehistoria og krigshistoria.
 Vi ynskjer å få til eit tele-/kringkastingsmuseum i dette bygget.**

[Kringkastingshistorie vi har på ”lager”](#)

[AM-radioen si historie](#)

**Den gamle norskbygde 100kW EB-sendaren frå 1948 har vi merka og lagra deler av.
 10kW Philips sendaren frå Bergen Kringkastar Askøy vert brukt som reservesendar.
 Den ”nye” 100kW Telefunken sendaren frå 1985 er framleis i drift som hovudsendar.
 Dokumentasjon frå Vigra Kringkastar si historie.**

[Analog TV og FM-radioen si historie](#)

Vi ynskjer å ta vare på den analoge TV og FM historia for Møre og Romsdal.

Vigra Kringkastar var base for Norkring sitt Service Området for Møre og Romsdal frå 1996 til 2002. Vi har tatt vare på noko av det eldste utstyret for TV/FM-nettet – omformere og måleinstrument + dokumentasjon for TV/FM-nettet i MR fylke.

Det analoge TV-nettet for Møre og Romsdal skal stoppast i oktober 2008 og vi ynskjer å ta vare på noko av dette utstyret.

NRK Møre og Romsdal og Vigra Kringkastar si felles historie

Teknikarane på Vigra Kringkastar var også studioteknikarar frå 1935 til 1963.

NRK var eigarar av Vigra Kringkastar frå 1935 til 1996. Frå 1996 til 1999 eigde NRK 60% av Norkring A/S og Telenor 40%. I 1999 kjøpte Telenor ut NRK og eig Norkring 100%.

Noko av NRK si tidlegaste historie – litt utstyr og dokumentasjon har vi liggande.